

Μετά την συνεργασία που είχε ο Πρωθυπουργός κ.Κώστας Σημίτης με την πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων στο Μέγαρο Μαξίμου (τον Υπουργό κ.Ευάγγελο Γιαννόπουλο και τους Υφυπουργούς κυρίου Λάμπρο Κανελλόπουλο και Νικόλαο Φαρμάκη) προέβη στις ακόλουθες δηλώσεις προς τους δημοσιογράφους:

“Η ~~Επιτροπή~~ εξέτασε το θέμα της ~~ενίσχυσης των~~
~~χαμηλοσυνταξιούχων~~ και αποφάσισε τα εξής:

- * Την άμεση καθιέρωση ενός επιδόματος κοινωνικής αλληλεγγύης στους χαμηλοσυνταξιούχους άνω των 65 ετών ή αναπηρίας, το οποίο θα υπολογισθεί από 1ης Ιουλίου του 1996 για όλα τα ταμεία μισθωτών και επαγγελματιών.
- * Την αυτόματη προσαρμογή των κατωτάτων ορίων συντάξεων με βάση τις αυξήσεις του τιμάριθμου από 1ης Ιανουαρίου του 1997, ώστε να προστατευθεί η αγοραστική δύναμη των συνταξιούχων.
- * Το επίδομα κοινωνικής αλληλεγγύης ισοδυναμεί με δύο ημερομίσθια ανειδίκευτου εργάτη (11.400 δραχμές μηνιαίως) και θα χορηγηθεί στους χαμηλοσυνταξιούχους με συντάξεις κάτω των 100.000 δραχμών σήμερα. Στο ύψος αυτό, το επίδομα συνιστά εισοδηματική ενίσχυση, που θα κυμαίνεται από 10% έως 20% μηνιαίως, ανάλογα με το κλιμάκιο σύνταξης. Όλοι όσοι έχουν σύνταξη κάτω των 100.000 δραχμών, θα πάρουν επίδομα 11.400 δραχμές, δηλαδή δύο ημερομίσθια ανειδίκευτου εργάτη επιπλέον της σύνταξης.
- * Στους συνταξιούχους μεταξύ 100.000 και 110.000 δραχμών, το επίδομα θα μειώνεται σε 1,5 έως 1/2 ημερομίσθιο ανειδίκευτου εργάτη, ώστε να επέλθει εξομάλυνση των τελικών ποσών και να μην δημιουργηθούν νέες ανισότητες μεταξύ των δικαιούχων και των μη δικαιούχων. Για παράδειγμα, κάποιος ο οποίος

παίρνει σύνταξη 105.000 δραχμές, θα πάρει επίδομα 5.700 δραχμών, που ισοδυναμεί με το ένα ημερομίσθιο ανειδίκευτου εργάτη.

* Η χορήγηση του επιδόματος θα γίνει με τα εξής κριτήρια:

- Το επίδομα θα χορηγηθεί στους δικαιούχους των ταμείων μισθωτών και επαγγελματιών, δηλαδή στους συνταξιούχους ΙΚΑ, Δημοσίου, ΝΑΤ, ΤΕΒΕ, ΤΑΕ, ΤΣΑ, ΔΕΚΟ, Τραπεζών και λοιπών Ταμείων.

- Για να επικεντρωθεί η ενίσχυση μόνο σε όσους δεν έχουν υψηλά εισοδήματα ή πολλές συντάξεις ή εισοδήματα από άλλες πηγές, δικαιούχοι του επιδόματος θα προσδιορισθούν με βάση συγκεκριμένα εισοδηματικά όρια. Δηλαδή, εάν κάποιος παίρνει περισσότερες συντάξεις άνω των 110.000 δραχμών ή έχει συνολικά εισοδήματα άνω του 1.400.000 δραχμών το '95, δεν θα πάρει το επίδομα.

- Θέλω, όμως, να επαναλάβω για να είναι σαφές: Όλοι όσοι έχουν σύνταξη κάτω των 100.000 δραχμών και δεν έχουν άλλο εισόδημα, θα πάρουν επίδομα 11.400 δραχμές.

* Η Ελλάδα είναι η τελευταία χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης που δεν έχει ακόμα υιοθετήσει τον θεσμό της ενίσχυσης των χαμηλοσυνταξιούχων. Και με την θέσπιση αυτού του επιδόματος κάνουμε ένα σημαντικό βήμα εκσυγχρονισμού του συστήματος κοινωνικής αλληλεγγύης στη χώρα μας και προσαρμογής του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης στα δεδομένα των άλλων χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Εκπληρώνουμε έτσι ένα βασικό σημείο του Προγράμματος του ΠΑΣΟΚ και του Προγράμματος αυτής της Κυβέρνησης για βελτίωση και επέκταση του Κοινωνικού Κράτους.

* Θέλω, επίσης, να υπενθυμίσω ότι πέρα από αυτό το επίδομα, συμφωνήσαμε την αυτόματη προσαρμογή των κατωτάτων ορίων συντάξεων με βάση τις αυξήσεις του τιμάριθμου. Και αυτό, επίσης, είναι ένα σημαντικό βήμα για την βελτίωση του Κοινωνικού Κράτους.

* Θα σας πω και δυό λόγια τώρα γιατί καταλήξαμε σ' αυτή τη ρύθμιση:

- Οι ενώσεις συνταξιούχων και η ΓΣΕΕ είχαν ζητήσει την αντιστοίχιση των κατωτάτων ορίων συντάξεων προς τα είκοσι ημερομίσθια του ανειδίκευτου εργάτη. Εξετάσαμε αυτή την πρόταση. Και την εξετάσαμε επισταμένως.

- Διαπιστώσαμε ότι οι επιπτώσεις του συστήματος αυτού, εάν εφαρμοσθεί, είναι τόσο πολύπλευρες, ώστε δεν θα μπορούσαμε να εκτιμήσουμε τις επιπτώσεις σε όλο τους το σύνολο και ίσως αυτό θα οδηγούσε σε επέκταση των σημερινών ανισοτήτων. Θα έπρεπε η εφαρμογή αυτής της ρύθμισης να συνδυαστεί με μιά γενικότερη αναμόρφωση του ασφαλιστικού συστήματος. Αναμόρφωση που -όπως ξέρουμε- δεν έχει ξεκινήσει. Δεν είμαστε, λοιπόν, έτοιμοι για μιά τέτοια ρύθμιση.

- Αλλά θέλω να τονίσω: Θα ξεκινήσουμε την αναμόρφωση του ασφαλιστικού συστήματος. Και ειδικότερα η σταδιακή αύξηση των υπολοίπων συντάξεων και γενικότερα τα θέματα τα οποία προκύπτουν σε σχέση με την αναμόρφωση του ασφαλιστικού συστήματος θα εξετασθούν, ώστε μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα να υπάρξουν δίκαιες και βιώσιμες λύσεις. Δεν έχει εγκαταλειφθεί η εξέταση όλου αυτού του θέματος. Απλώς σήμερα δεν μπορούμε να το εφαρμόσουμε. Το θέμα θα συνεχίζει να εξετάζεται.

- Η Επιτροπή του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας είχε προτείνει την χορήγηση ενός ημερομίσθιου ανειδίκευτου εργάτη σε όλους τους συνταξιούχους του ΙΚΑ. Αυτή ήταν η πρότασή της. Με την πρόταση αυτή δεν συμφωνήσαμε. Διότι αν χορηγήσει η Κυβέρνηση ένα ημερομίσθιο ανειδίκευτου εργάτη σε όλους τους συνταξιούχους του ΙΚΑ, θα έπαιρναν και εκείνοι που δεν έχουν τόση ανάγκη. Δηλαδή, θα ήσαν δικαιούχοι και κάποιοι οι οποίοι είχαν συντάξεις 200.000 δραχμών ή 150.000 δραχμών και πάνω. Θα έπαιρναν συνταξιούχοι μόνο του ΙΚΑ και όχι συνταξιούχοι άλλων Ταμείων όπως, για παράδειγμα, του ΝΑΤ ή του ΤΣΑ, που κι αυτοί έχουν χαμηλές συντάξεις και έχουν ανάγκη. Θα υπήρχε επιπλέον και

ο κίνδυνος των διπλών ενισχύσεων: να εισπράξουν την αύξηση δύο φορές εκείνοι, οι οποίοι (και υπάρχουν πολλοί στο σύστημα) παίρνουν δύο συντάξεις.

- Γι' αυτό εμείς αποφασίσαμε ότι πρέπει να πάρουν εκείνοι που έχουν την μεγαλύτερη ανάγκη. Αυτό ήταν το κριτήριο της απόφασής μας: να ενισχύσουμε αυτούς, που αυτή τη στιγμή έχουν την μεγαλύτερη ανάγκη. Και αυτοί που έχουν την μεγαλύτερη ανάγκη είναι εκείνοι που έχουν συντάξεις κάτω των 100.000 δραχμών. Ένα ημερομίσθιο ανειδίκευτου εργάτη (5.700 δραχμές) είναι για όσους έχουν σύνταξη κάτω των 100.000 δραχμών, ένα ποσό το οποίο δεν βελτιώνει τη θέση τους ουσιαστικά ή κατά πολύ. Ενώ 11.400 δραχμές στη σύνταξη των 89.000 δραχμών, των 95.000 δραχμών και μέχρι τις 100.000 δραχμές είναι ένα ποσό που μπορεί να μετρήσει στη ζωή τους. Θέλαμε και πρέπει να βοηθήσουμε εκείνους που υποφέρουν περισσότερο. Όλοι έχουν ανάγκες και όλοι οι συνταξιούχοι έχουν προβλήματα. Αλλά μέσα στο πλαίσιο των δυνατοτήτων μας έπρεπε να κάνουμε μία επιλογή. Ποιούς βοηθάμε; Κι εμείς κάναμε την επιλογή ότι βοηθάμε εκείνους που βρίσκονται αυτή τη στιγμή στις μεγαλύτερες δυσκολίες.

* Τέλος, μιά παρατήρηση σε σχέση με το κόστος: στη σημερινή δημοσιονομική συγκυρία, κατά την οποία η οικονομία μας προσαρμόζεται στα κριτήρια της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η συνολική δαπάνη των αυξήσεων πρέπει να κινείται σε επίπεδα που δεν θέτουν σε κίνδυνο την εφαρμογή του Προγράμματος Σύγκλισης και την αξιοπιστία της χώρας μας στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αυτό ήταν κι ένα κριτήριο, το οποίο καθόρισε την επιλογή μας. Αλλά, παρ' όλες τις δυσκολίες οι οποίες επιβάλλονται από το Πρόγραμμα Σύγκλισης, παρ' όλες τις ρυθμίσεις οι οποίες υπάρχουν, δεν πρέπει με κανένα τρόπο -αυτή είναι η απόφασή μας- να επιτρέψουμε να δημιουργηθεί μία κοινωνική κατηγορία (ξεκομμένη από τη διαδικασία ανάπτυξης) η οποία προσπαθεί να επιβιώσει χωρίς επαρκή οικονομικά μέσα και με αβεβαιότητα για το αύριο. Δεν πρέπει να υπάρξει κοινωνική περιθωριοποίηση. Οι χαμηλοσυνταξιούχοι έχουν χάσει ραγδαία αγοραστική δύναμη, έχουν δημιουργηθεί σε βάρος τους στρεβλώσεις και

ανισότητες του συστήματος ασφάλισης. Και γι' αυτό, εκεί υπάρχει ένα ειδικό πρόβλημα το οποίο αντιμετωπίζουμε μ' αυτή τη ρύθμιση.

- Η ρύθμιση, όπως την διαμορφώσαμε, είναι χρέος κοινωνικής αλληλεγγύης. Η κοινωνία μας και η πολιτεία μας οφείλει να έχει κοινωνική ευαισθησία, να αντιμετωπίζει τις οδυνηρές για ορισμένα μέλη της συνέπειες της οικονομικής εξέλιξης. Πρέπει να σταθούμε κοντά στους πιο αδύνατους. Είναι βέβαιο ότι και άλλοι έχουν πρόβλημα. Αλλά πρέπει να σταθούμε κοντά σ' αυτούς που έχουν το μεγαλύτερο πρόβλημα. Και η λύση αυτή την οποία εφαρμόζουμε είναι μία λύση η οποία αντιμετωπίζει το μεγαλύτερο πρόβλημα.

Σας ευχαριστώ.

Δεν θα απαντήσω σε ερωτήσεις. Ο κ.Γιαννόπουλος, ο κ.Φαρμάκης και ο κ.Κανελλόπουλος, στην εβδομαδιαία συνέντευξη την οποία έχουν στο Υπουργείο Εργασίας, την επόμενη Τετάρτη, θα απαντήσουν στις ερωτήσεις σας σε σχέση με λεπτομέρειες. Τώρα θα σας διανεμηθεί ένα κείμενο, το οποίο περιέχει πολύ περισσότερες λεπτομέρειες.

Θα παρακαλέσω τώρα τον κ.Γιαννόπουλο να σας πει δυό λόγια".

ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ: Το σύστημα συνταξιοδότησης, όπως αντιληφθήκατε, αλλάζει, κυρίως του ΙΚΑ (και άλλων ταμείων) αλλά προπαντός του ΙΚΑ, γιατί εκεί είναι 760.000 οι συνταξιούχοι. Το σύστημα που ίσχυε και συνέδεε το ύψος των συντάξεων με τα είκοσι ημερομίσθια ανειδίκευτου εργάτη, το κατήργησε η Νέα Δημοκρατία. Εμείς, τότε, ως Αντιπολίτευση, πολεμήσαμε αυτή τη λύση που έδωσε η Νέα Δημοκρατία και είχαμε υποσχεθεί ενώπιον του ελληνικού λαού ότι θα το επαναφέρουμε.

Το Υπουργείο Εργασίας δεν πρόφθασε στην πρώτη φάση που ήμουν Υπουργός (εγώ παραιτήθηκα εν τω μεταξύ), έλυσε πάρα πολλά προβλήματα, αυτό δεν πρόφθασε να το βάλει σε κάποια τάξη. Οι συνάδελφοί μου που με αντικατέστησαν επιχείρησαν κάτι να κάνουν, αλλά κι εκείνοι βέβαια δεν μπόρεσαν να βρουν άκρη. Εγώ, ως καθ' ύλην αρμόδιος Υπουργός επανέφερα το θέμα ενώπιον του Πρωθυπουργού, ώστε να ληφθεί μιά απόφαση, υποστηρίζοντας το παλαιό σύστημα.

Η Κυβερνητική Επιτροπή, στην οποία εγώ δεν μετέχω, μετέχουν ο κ.Πρωθυπουργός, ο κ.Τσοχατζόπουλος, ο κ.Αρσένης, ο κ.Παπαντωνίου, ο κ.Παπαδόπουλος, η κ.Βάσω Παπανδρέου, ο κ.Λαλιώτης (δεν ξέρω αν ξέχασα κανέναν) ομοφώνως εδέχθησαν ό,τι εισηγήθη ο κ.Πρωθυπουργός. Έχω και την υπόσχεσή του ότι μετά από δύο-τρεις μήνες ή εντός δύο-τριών μηνών, με την μελέτη που θα κάνει ο Υφυπουργός ο κ.Φαρμάκης με τον σύμβουλο του κ.Πρωθυπουργού τον κ.Χριστοδουλάκη, θα προτείνουν λύσεις εποικοδομητικές και ευελπιστώ ότι κάτι καλό θα προκύψει.

Η θέση του Υπουργείου δεν έγινε δεκτή. Η άλλη θέση που εξήγγειλε ο κ.Πρωθυπουργός είναι εκείνη που θα ισχύσει. Εύχομαι να επιτύχει το καινούργιο σύστημα και να μην ήταν καλή η δική μου η εισήγηση. Αυτό εύχομαι.

Κι εγώ σας ευχαριστώ από την πλευρά μου.
